

СВОБОДА
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

186-біліонний бюджет

Щорічний бюджет З'єднаних Держав — це грубузна книга, пізнання якої вимагає довгого часу фахових студій. Найсумніш у таких студіях свідомість, що все одне більшість поданих у тому бюджеті цифр, оцінок, на які вони сперті, та висновки бюджетового аналітика мають тільки пілотажне значення, бож той запропонований бюджет стоєть часу від 1 липня 1968 по 1 липня 1969 року, себто складений на півтора року вперед, коли ніякий пророк не вміє передбачити, які політичні й економічні зміни можуть зайти в міжчасі.

Тому всі найперші коментарі обмежуються загальними. Це — найвищий бюджет в історії Америки та всього світу. Уперше теж в історії американського державного бюджетування зголошено об'єднаний бюджет всіх ресортів державної адміністрації, всупереч дотеперішній традиції зголошування бюджету трьома „пайками“. Третя характеристична риса та, що Президент уперше признає: „Ми устійлими вимоги за принципом першества. Ми не вміє зробити все, що хотіли б“. Таким чином Президент трохи обмежив своє попереднє твердження щодо одночасної економічної політики, „гармат і масла“. Призначивши 79,800,000,000 дол. на цілі оборони, із них 26,300,000,000 на В'єтнамську війну, ожеж 3 біліони більше на військові цілі, як у минулому році, Президент правильно поставив ці видатки на перше місце. Передбачені збільшені видатки на вдосконалення атомової й ракетної зброї та на продукцію найсучасніших суперсонічних літаків і ракет з кількома атомовими „головками“ — виявляють твердження невтішного факту, що у світі перепоно у зброєнні продовжуються. Однак і та велетенська сума близько 80-ох біліонів доларів на оборону дуже оптимістична, бо не бере, наприклад, зовсім на увагу ani теперішньої корейської кризи, ani вірогідних інших подібних криз.

Добре, що Уряд хоче мати поважні суми на вишкіл безробітних, на боротьбу проти злочинства, на очищення повітря і вод, навіть на відпочинкові місця (63 мільйони) і на „зразкові міста“ — але на всі ці видатки немає покриття. Президент вимагає схвалення того нового додаткового податку, що „застриг“ у Конгресі в минулому році, і узагальнює від прийняття такого податку „тільки“ 8-біліонний дефіцит. В протилежному випадку буде дефіцит на 20 біліонів дол., — що проймає джором усіх тих, які утворюють здорову державну економіку і здорову валюту передусім із зрівноваженим державним бюджетом.

Американські комуністи

Орган ЦК КПСС „Правда“ з 21 січня опублікував на першій сторінці повідомлення про „наради активістів комуністичної партії ЗДА“. У тій замітці сказано, що „понад 200 активістів з'їхалися до Нью Йорку і вирішили підтримати плани видання щоденної марксистської газети в ЗДА. Для цього ухвалили зібрати на фінансування видання один мільйон доларів і добитися щоденного накладу газети в 10 тисяч примірників“. Зазначено також, що генеральний секретар компартії Гес Голл сказав, що „підтримка цієї газети повинна стати головним завданням комуністів, вирішальним фактором у підтримці широкого народного руху“.

Які висновки з такого повідомлення, передрукованого „республіканською“ пресою в СССР, зробить вдумливий читач? Найперше: що ж це за „масовий рух“ комуністів у ЗДА, коли вони і досі не мають своєї щоденної газети, а якщо матимуть, то будуть добуватися, щоб її наклад сягнув... 10 000 примірників? Постає й друге запитання: чи дійсно можна в американських умовах життя і оплати персоналу — журналістів, синдикатних друкарів, паперу, друку, пошти, розсилання газети і т. п. — видавати щоденник, навіть маючи один мільйон доларів у запасі? Ні, не можна, тим більше, що треба буде ще й добуватися накладу в жалюгідні 10 тисяч примірників.

Ще за Сталіна в Україні показували якийсь час кілька фільмів великого американського кінорежисера і актора Чарлі Чапліна. У фільмі „Вогні великого міста“ глядачі бачили ятовати безробітних на вулицях: всі ті безробітні були втілені краще, як совєтські не то звичайні робітники, а навіть учителі та лікарі! Хтось із „вождів“ по-милу захоплення глядачів самим виглядом американських безробітних, і фільм був знятий з екранів, бо викликав цілком протилежну реакцію у „шасливих“ громадян СССР. Таку ж реакцію у вдумливого підсовєтського читача викличе і повідомлення про американську комуністичну партію з її „масовим рухом“ і заплянуванням щоденником... Здорово американська спільнота відкидає комунізм, який лише нищить і руйнує — замість будувати.

М. Швергун
СВІТЛАНІНІ НАЗОЧНИ

Також напрошується згадка про матір Кагановичів, яка жила в царському палаці в Києві, що був своєрідним Кремлем для високопоставлених партійців, які приїздили з Москви. А коли стара Кагановича померла, то їй влаштували справді царський похорон, з військово-оркестровою і з привезеним із Польщі кантором, згідно з ортодоксальною єврейською традицією. Ожеж, верхівка комуністів однакову поведінку себе і в Москві і в Києві, чого не так то дуже могли дозволити собі українські комуністи, які в той час уже перетворились на „комуністів України“.

Але повернімося до Світлани. Її дитинство проходило здебільша на отих „дачках“, які для Сталіна будували на Кавказі, в Криму і в той час уже перетворились на „комуністів України“.

Мержанов. Жили вони оточені слугами, хоч і називали їх „домработницями“. Ці слуги більше боялися своїх „протарєських панів“, ніж колишніх буржуазних, бо від „протарєських“ залежало їх життя. Зрештою, всі слуги Алілуєвої, крім Світланіної няні, після її смерті зникли.

Коли додати до цього особисту охорону для кожного з членів родини Сталіна і для кожного члена родини інших кремлівських можновладців, то можна собі уявити, скільки вся ця компанія коштувала державі!

Щодо намагань Світлані перекласти провинку і відповідальність за злочини Сталіна на Берію, то навіть і поблажлива американська критика не може погодитись з ними, настільки вони безпідставні. Світлана обвинувачує Берію навіть за убивство Кірова, хоч уже в рік убивства ходили чутки, що Сталін боявся надмірного успіху Кірова у ленінградських комуністів і надто великої його влади майже над усією Північною СССР, за Ленінградом і в Карелії. Берія, звичайно, був одним із найбільших большевиських злочинців, але Сталін, маючи мізерного Єжова, запровадив такий дикий, нічим необмежений терор і беззаконня, що прихід Берію був, особливо на початках, величчю полетіжого.

Для Світлани нема нічого ганебного в тому, щоб працювати в ГПУ чи НКВД. Вона навіть з гордістю згадує, що чоловік її тітки Анни (Алілуєвої) Стах Реденс був чекістом. Але для нас, що бачили всю беззаконність і терор чекістів, це слово звучить огидно. І тому, коли пізніше Світлана з жалем згадує, що після смерті матері Реденс застрелив її з пристрасною відрадою: „таким вояком, потаскалим й вояком!“

Взагалі родину Алілуєвих, як її описує Світлана, не викликає великої симпатії; бабця-німка, що безупинно захоплювалася у „лєннених“ чоловіків і під кінець жила окремо від чоловіка, тітка Анна — безладна гістеричка, що також відбула застелання за часів Сталіна — виглядає як одна з тих метушливих псевдогомєтських жінкоєвських жінок, що проводили життя в політичних суперечках, у ніколи не доведених до кінця спробах себе робити „для народу“, особливо на початках, величчю полетіжого.

Дякуючи до цього, Світлана, як і інші дитини, які були в ті часи, не мають ніякого поняття про те, що таке „народ“ і чому його треба „служити“. Для них „народ“ — це просто слово, яке вони чули в дитинстві, яке вони чули в дитинстві, яке вони чули в дитинстві.

А. Запінний
КОНВЕНЦІЇ ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ

Під конвенціями про права людини розуміємо зазвичай міжнародні угоди про народодовбивство, невірність, конвенцію про примусову працю та про політичні права жінок.

2-го листопада 1967 р. Сенат ЗДА ратифікував додаткову конвенцію про невірність. Залишаються єдиною конвенцією про примусову працю і політичні права жінок.

Ці конвенції дотепер не ратифікували СССР, Україна, Білорусь і сателітні держави з цілком зрозумілих причин: у всіх політичних, суспільних і господарських стан цих країн спирається на стовпах, що їх конвенції наказує усунути.

Другою конвенцією, яку візьмемо під розгляд, буде конвенція про політичні права жінок. Ці конвенції Загальні Збори ООН 17 грудня 1952 року. Вона складається зі вступу і 10 артикулів.

В перших трьох артикулах постановлено, що жінки управлені нарівні з чоловіками до голосування при всіх виборах, що вони можуть бути вибрані до всіх публічних установ та бути урядовцями в усіх виборних і в тих установках, які походять з номінацій органів влади даної країни.

Під час наради в ООН всі промови були згідні в тому, що „публічні уряди“ і „публічні функції“ в артикулі 3-му не мають застосовуватися до військових справ і тому немає потреби згадувати про них у конвенції.

Дальші артикули займаються процедуральними справами. Всі постанови цієї конвенції проведені в життя, у теорії і практиці в 19-ій поправці до конституції ЗДА. Вони не вносять нічого нового до американського законодавства.

До конвенції про політичні права жінок приступили 51 держава, а конвенцію про примусову працю ратифікувало 75 держав.

Третньою з додаткових конвенцій про невірність, торгівлю невірниками та інституції і практики, побудовані до невірництва. Ці конвенції 7 вересня 1962 р. ЗДА ратифікували її за президента Гувера.

Додаткова конвенція виразно підкріплює під невірництво: а. поруку своїм тілом за сплату боргу якійсь особі; б. віддавання жінки без її згоди в подружжій стан за грошовою або іншою підплатою батькам або її родичів; в. подружжій умови, закладені в імені малих дітей; г. трактування вдов як частини спадку по померлому; д. кріпацтво.

Караним є не тільки саме купуно і продаж, але кара спадає на всіх осіб, які беруть участь в перевозженні невірників. Якщо йдеться про кріпацтво, то всі його ознаки помічаємо в сучасній колгоспній системі. Кріпак не працює на своїй власній землі, не має права розпоряджатися плодами своєї праці, а найважливіше, не може змінити свого статусу, тобто вийти з колгоспу, коли цього забажає.

На день 1 січня 1967 р.

І. Лучинський
ЕКСПАНСІЯ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

Комуністичні диктатори в сателітних державах виконують накази Москви

Режими в сателітних країнах Совєтського Союзу багаті в чому різняться від совєтського режиму. Наприклад, Югославія має у західному світі марку нібито найліберальнішої комуністичної країни. А проте, у деяких випадках Београд а десь ще виконує накази червоної Москви. В чому таємниця?

Во в кожній сателітній комуністичній країні державну владу має монополізувати комуністична партія, яка, щоб утримати цю владу в своїх руках, змушена постійно обманювати народ, за зразком КПСС. Комуністичні диктатори сателітних держав здають собі справу з того, що їх давно вигнали із їхніх країн, якби вони не мали головного і єдиного захисника — Москви.

Безперечною фактом, що комуністичні диктатори в Москві, в Польщі, Румунії та Югославії завжди один одного підтримують, коли йдеться про панування монополітичних комуністичних партій, як у Москві, так і в сателітних країнах. Наприклад, коли югославський уряд ухвалив „демонстративний“ мітинг Михайло виступив за гострою критикою російської комуністичної диктатури в своїм творі „Московське літо 1964 р.“, то на інтервенцію совєтського посольства диктатор Тіто звелів Михайла арештувати. Цей учений і досі карється в югославській тюрмі.

до додаткову конвенцію ратифікувало 68 держав. Між ними є СССР, Україна, Білорусь та інші країни комуністичного блоку.

ЗДА повинні якнайшоріше ратифікувати зазначені конвенції, а також конвенцію про народодовбивство, тим більше, що на їх висок у 1948 р. Загальні Збори Об'єднаних Націй схвалили Універсальну Декларацію Прав Людини, а зазначені конвенції є тільки доповненням до цієї Декларації.

Ратифікація захопить інші держави прийняти їх. Вона поставить їх у ліпшу моральну позицію всюди там, де вони взяли б в оборону права людини. Тепер зміст цих конвенцій є фактичним описом та посереднім моральним осудом комуністичної системи, але при змінених обставинах права людини в комуністичному блоку можуть стати більше вибуховою та нищівною зброєю, як атомовий бомб.

Очевидно, ЗДА зможуть користуватися цією зброєю, поки самі постанови конвенцій не зроблять у себе зобов'язуючим правом. Представники американської преси, від вересня 1967 року, більшість почали похвалити роздумовувати на Кубі, в околиці Ісла де Піно, на південь від Гавани, бази для підводних човнів.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ
ЧИ СПРАВДІ НАВІСНІСТЬ?

В числі з 23 січня „Свобода“ вмістила на першій сторінці повідомлення про передачу у Танго і Голдберга в Об'єднаних Націях матеріалів про СКВУ з пропозицією створити спеціальну комісію ООН для дослідження гноблення поневолених націй у СССР, піддержати змагання до волі тих націй, допустити емігрантів для репрезентації в ООН поневолених націй. Немас сумніву, що Редакція вважає ці всі заходи доцільними і здійсненними, коли не подас до них ніяких негативних коментарів.

Інакше ставиться Редакція „Свободи“ до заяви 35-ти професорів, яку видруковано на 3-ій сторінці того ж числа і яку також доведено до відома міжнародних чинників. В передовиці називається ця заява „націною“, мовляв, лише націй може надіятися, що вона принесе будь-які корисні наслідки.

Я не відважився б назвати декларації СКВУ і дезінтерв'ю, переданих ООН, найвищими, хоч дивлячись на редакційну об'єктивність, постулати з заяви професорів мають більші шанси на здійснення, як постулати СКВУ. Різниця між ними та, що коли постулати СКВУ вийдуть, то вони будуть, а хто не був нацистом. Що вразило — це факт, що Редакція аполітичної газети займає таке одностороннє становище у дискусійному питанні, а особливо ж, що для висловлення свого упередження вживає епітети, яких у поважній дискусії і під адресою поважних людей — слід би уникати. Такі епітети під адресою людей, що стоїть осторожно партійної гризні, лише відсувають від участі у нашої політичному і громадському житті сил, яких нам так бракує.

Д-р Микола Барбарак Вінона, Мінн.

У СПРАВІ „ЗАЯВИ“ ДО СОВЄТСЬКИХ ГОЛОВАЧІВ

Читаючи цю виправку, біденьку „Заяву“ і зразу пригадав собі історію, яку недавно вичитав у несторінках „Свободи“. В тій історії розповідається про американського журналіста, який зустрів в СССР жидку, що втік із „Америки до СССР укріплювати комуну і що його ця комуну при вступі до СССР одержала до нитки. Ожеж, коли американський журналіст спитав цього нещасливого, як то там з укріплюванням комун, він відповів: „Якщо ви в житті не бачили правдивого ідіота, то подивіться на мене!“

Якби ця „Заява“ якимсь чудесним чудом дісталася в руки наших людей, то вони не могли б сприйняти її інакше, як то окреслення себе жид. Бо подумати — по такій страшній масажі нашого народу (сам Сталін признався Черчиллю, що насиджування колгоспів забрало 10 мільйонів жертв) така солодкава „дуренька“ біденька „Заява“!

Щоб не сказати собі нервів, автор цих рядків стверджує лише, що в своєму вжиті не короткому житті нічого дурнішого не читав.

О. Доброс Кліфтон, Н. Дж.

А в лютому 1918 р. Наджда вийшла з Кремля, про якого нема згадки в жалюгідних листів. Значно більше її тишуть те, що в її кімнаті ховався Ленін, коли його розшукувала поліція Тимчасового уряду.

Шлезінгер в тій же рецензії („Атлантик“, листопад 1967 р.) пише, що ходили чутки, нібито Наджда мусіла вийти заміж за Сталіна, що це був „вимушений“ шлюб. В усякому разі, як комуністка, Наджда не оформляла шлюбних актів, а оскільки в серпні 1924 року пішла заміж за Радченка, просячи їх дати їй рекомендації для переходу до кандидатів у члени компартії.

А в листопаді 1932 року Наджда демонстративно вийшла з кремлівського бенкету на честь п'ятнадцятиріччя жовтневої революції. Чи причиною того були ревності, чи опозиція до колективізації, ми можемо тільки здогадуватися.

На другий день вона була вже мертва.

Для Сталіна, якого Світлана з усіх сил намагалася

як її описує Світлана, не викликає великої симпатії; бабця-німка, що безупинно захоплювалася у „лєннених“ чоловіків і під кінець жила окремо від чоловіка, тітка Анна — безладна гістеричка, що також відбула застелання за часів Сталіна — виглядає як одна з тих метушливих псевдогомєтських жінкоєвських жінок, що проводили життя в політичних суперечках, у ніколи не доведених до кінця спробах себе робити „для народу“, особливо на початках, величчю полетіжого.

Дякуючи до цього, Світлана, як і інші дитини, які були в ті часи, не мають ніякого поняття про те, що таке „народ“ і чому його треба „служити“. Для них „народ“ — це просто слово, яке вони чули в дитинстві, яке вони чули в дитинстві, яке вони чули в дитинстві.

як її описує Світлана, не викликає великої симпатії; бабця-німка, що безупинно захоплювалася у „лєннених“ чоловіків і під кінець жила окремо від чоловіка, тітка Анна — безладна гістеричка, що також відбула застелання за часів Сталіна — виглядає як одна з тих метушливих псевдогомєтських жінкоєвських жінок, що проводили життя в політичних суперечках, у ніколи не доведених до кінця спробах себе робити „для народу“, особливо на початках, величчю полетіжого.

Дякуючи до цього, Світлана, як і інші дитини, які були в ті часи, не мають ніякого поняття про те, що таке „народ“ і чому його треба „служити“. Для них „народ“ — це просто слово, яке вони чули в дитинстві, яке вони чули в дитинстві, яке вони чули в дитинстві.

показати самотнім і огірченим на життя, почалась серія нових захоплень. Відомо тільки про два „шлюби“ Сталіна, але скільки було жертв його примхи — невідомо і, мабуть, уже ніколи не буде відомо. Його ставлення до жінок виявлялось у спогадах Буллита, колишнього посла ЗДА в Москві.

Під час вистави „Якось балет“ — пише Булліт, — Сталін нахилився до нього і сказав, вказуючи на сцену: — Вибери, яку хочеш, і вона ввечері прийде до нас! Виховання у пуританських поглядах, Булліт жахнувся, і, можливо, це було першим поштовхом до його розчарування у російській революції, цьому, як дехто з американців пише, „великому експерименту“.

Світлана кирила показує, що цей експеримент відбувся на нещасних народах Совєтського Союзу, а комуністична верхівка жила, розкошувавшись, розважалася одягалася і обставлялася, як коліс великої багачки і аристократи, і вдале кошувала (Закінчення на стор. 3-ій)

Важливе українське видання французькою мовою

Об'єднання української мови у Франції — „Ліс жоніаміс де Л'Юкрен“ вийшло в Парижі в кінці 1967 р. нове членство франкомовного „Франко-Українського Бюлетеню“ ч. 28-29, з портретом Михайла Міхновського на обкладинці. За скромною назвою „Бюлетень“ насправді криється книжка в 128 сторінок, в якій зібрано багато важливого матеріалу для французького читача у Франції і в Канаді та для всіх, хто тією мовою володіє. Редагує видання Катерина Лозовська, заступниця — Катерина Угрин, до редакції його складу входять Мирослава Маслова, Ольга Репетилло, Катерина Штуль і Оксана Калюжна. З приводу такого складу можна сказати, що українсько-інтелігентки у Франції дійсно перебрали ініціативу (і турботу) від мужиків!

Минуле і сучасне України поставне в багатьох аспектах перед читачем цієї книжки. Як сказано в передмові, завдання книжки „Українське слово“ в Парижі, редакція одержала „Ліс із табору ч. 17 в Мордовії“, надрукований поруч із іншим цінним документом сучасної української визвольної боротьби — промовою Івана Дзюби в Києві в 1966 р. з нагоди 25-річчя масакри в Бабиному Яру. Конспективний огляд подій „Українська революція“, і стаття Дмитра Андрієвського про „Жовтневую революцію“, як і великий, підкріплений багатьма цифровими даними, огляд М. Єремєєва „До 50-річчя Української Революції“ дадуть французькому читачеві уяву про події в Україні і в Росії в 1917-20 роках, з підкресленням, що тоді відбувалися у тих двох різних країнах різні революції. У своїй статті інж. Д. Андрієвський в кінці згадує про важкі наслідки поневолення України більшовицькою Москвою та про найвищі вияви боротьби, і закінчує свої міркування про москво-більшовицьку імперію такими словами: „Ювілейні відзначення 50-річчя жовтневої революції якують мірою спричинились до стримання розвалу совєтської імперії, однак, той розвал — це вже питання часу, і жодними гаслами чи заклинаннями не зупинити того процесу“.

Катерина Угрин провадить французького читача послідовно, рік за роком, шляхами найновішої історії України — УССР, починаючи від 1917 року. Як новачок літописець, вона коротко зазначає, дотримуючись хронологічного принципу, найважливіші події з боротьби українського народу проти окупанта, скупю, і тому так вражаюче, розповідає про нищення українського села, про штучний голод 1932-33 років, про ліквідацію письменників, про політичні вбивства з-за рогу: Є. Коновальця, Л. Ребега, С. Бандери, про боротьбу УПА, про найновіші русифікаційні заходи в Україні і т. д. Цитує чинне видання „Ль-Ест-Европес“ з 1963 року, що з України влада вивезла більше як половину всіх переселених в СССР, в той час, як із центральної Росії не

було переселено й однієї родини. Катерина Угрин наводить такий розумний приклад: „у 1922 році в Україні було 1 800 000 росіян, а в 1959 році їх було вже 7 мільйонів осіб, себто 16,9% всього населення“. Вивозили, русифікацію, змішували людей різних націй, пише авторка, сучасні керівники „хочуть здійснити задуми Сталіна про тотальне знищення української нації“.

У збірнику передруковано статтю Михайла Міхновського „Незалежна Україна“, вірніше — його промову виголошену в 1900 р. у Харкові; уривок з промови онерійського міністра в Канаді А. Гроссмана на антимосковській маніфестації в Торонто в 1967 р.; переклад відкритого листа архієпископа УПЦПКи Мстислава до „Радянської України“; поміщено добру критичну рецензію на найновішу московську фальшивку французькою мовою „Історію СССР, від античних часів до наших днів“, яку рецензує О. Коваленко цілком слушно порівнює з „культуртрегером“ з так зв. „Третього району“ — гітлерівським спотворенням історії (не зрозуміло, чому автор перед тим привів гетьмана Б. Хмельницького для французького читача, як „Хмельниччина“, коли ще й Ріко в „Історії Османської імперії“ з 1709 р. французькою мовою називав нашого гетьмана „Хмельніцкі“, з літерою „к“). Кілька статей присвячені українцям Канади і самій Канаді, що сприятиме поширенню цього збірника у французькій частині тієї країни і, одночасно, поширенню відомостей про українців у Канаді і в світі, — між канадійськими французами.

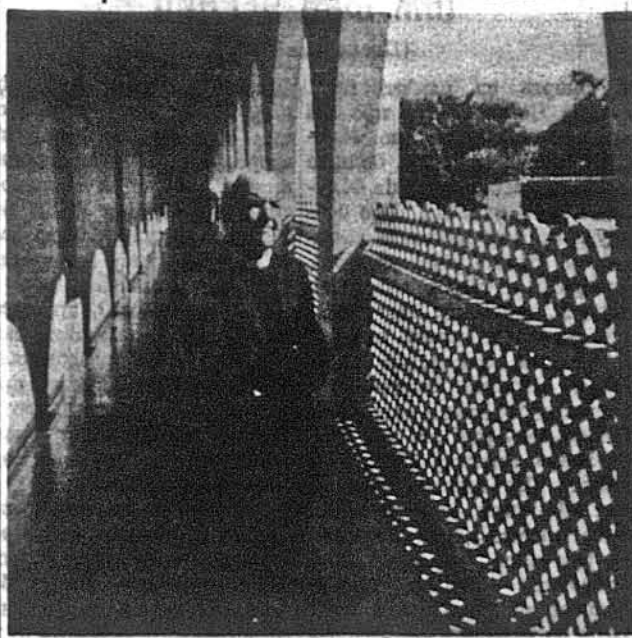
Редактори „Франко-Українського Бюлетеню“ по змозі тримають руку на живучих подій: у хроніці знаходимо деякі відомості з життя українських клубів молоді у Франції і Канаді, вістку про заплановане відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Аргентині, про заснування франко-українського товариства у Квебеці, про вибір Місс Поневолених Націй у Бофало та ін.

Якщо мова про побажання до цього важливого видання, то добре було б додати про найновішу працю й огляд таких українців у Франції, як оперового співака Мирослава Скали-Старичко, маяра Андрія Сологуба, науковця інж. А. Жуковського та ін.; про долю бібліотеки й архіву покійного проф. Ілька Борщака; чи займатися хтось у Франції вивченням документів про королівну Анну Ягеллонку й ін. Важливо було б розповісти про працю науковця Олександра НТШ у Сасселі, як і про діяльність проф. Марі Шерер у Школі Живих Східних Мов, про українських студентів Сорбонні — тематика хоч і не невичерпна, але велика.

Леонід Полтава

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Український священник на Гавайях

Отець Венцислав Голуляк, парох римо-католицької церкви св. Патрика в Гонолулу на Гавайях. Знімка з лист. 1967 р.

Розшукуючи українців на Гавайях, я натрапив на Венцислава Голуляка, пароху римо-католицької, американської Церкви св. Патрика в Гонолулу. Отець Венцислав відправляє його службу, вчить у школі і бере жваву участь у житті своєї парафії, без огляду на поважний вік — 75 років. Його життя — це казка і вітлення трагедії української еміграції на Гавайях. Минає саме сімдесят літ, коли багато українців підписали у Времени контр-акції, яких не вміли прочитати і змісту яких не знали. Були то переважно селяни з Косівщини, Борщівщини та Бучаччини. Крім них, їхали ще й австрійські поляки та німці. Всю ту групу емігрантів назвали коротко „Галичани“.

По важкій тримісячній подорожжю кораблем, вони потрапили на гавайські плян-таци в жовтні 1897; за ними прибули ще й друга і третя групи „галичан“, де-що пізніше.

Між тими групами наших переселенців були й родичі тоді патрістичного Данка Голуляка з Косівщини. Не всі українці витримали примітивне, мало платіжне, і вно під дощами і зливами, життя „підсолоджене“ ще й палицями японських наглядів.

„Там навіть не було такого хліба як у рідному краю, ні бароболі, ні церкви, ні священика“, — нарікав Михайло Лизак.

Тому, що серед наших емігрантів не було ні душпастирів, ні провідників, а праця й клімат ніяк не відповідали нашим людям, вони почали втікати. Тоді австрійсько-американські завідувачі заявили людям: „Відробіть за свій переїзд, за нашу видатку, і зможете йти геть“.

Вони добре знали, що наші люди не мали цента при собі. Невеличка кількість з новоприбулих почали привикати до нових умов. Деякі відставши поміч від друзів з Америки, Канади й Аляски, потім переселились до тих країв. Та не всі мали знайомих в Америці чи Канаді. Інші застрайкували. Іх, закутих у ланцюги, тримали, немов рабів, у державній тюрмі в Гонолулу, аж доки хтось не сплатив їхнього боргу за переїзд. Тоді великий шовенник „Ді Сан-Франціско Екзамінер“ за липень 1899, за намовою о. Агасія Гончаренка, помітив потрапляючу сумлінням статтю „Невільничтво під американським правлінням на Гавайях“.

Ф. Лупін

Погруддя Маркіяна Шашкевича стоїть на цвинтарі у Львові на старій тачці

Львів. — Хоча совєтська преса задля еміграційних читачів час до часу згадує про славного пробудителя українських людей на західних землях України, поета — священика Маркіяна Шашкевича, однак насправді нічого не робиться в УССР для його шанування. Не перевидають навіть неповного збірника творів М. Шашкевича, немає докладної біографії поета — просвітителя, а недавно Товариство охорони пам'яток історії та культури заведе змогол арятувати від занесення старовинну церкву, де правив о. М. Шашкевич, про що коротко згадувала київська „Літературна Україна“ з 19 січня 1968 р. У тому ж числі газети учитель, який побував з учнями на екскурсії у Львові, пише: „У Львові, крім могили Шашкевича, немає місця, яке свято зберігало б пам'ять про людину „щирі і просту, огріту неможливою любов'ю до рідного народу“ (І. Франко). А треба б над цим задуматися передусім нашим львівським письменникам, митцям. І я вірю, що вони думають над цим“. Особливо вразила дітей, і чи тільки дітей, сумна картина на Личаківському кладовищі, де могила М. Шашкевича цілковито запу-

щена і з неї скинено пам'ятник — погруддя поета. „Літературна Україна“ не розповідала докладніше про те нове нищення пам'яток історії інших народів: „А ще більше стало мені і навіть ніяково перед своїми учнями під час екскурсії у Львів, коли ми пішли на Личаківське кладовище вклонитися могилам Шашкевича і Франка. За кільканадцять метрів від могили Шашкевича ми побачили поетове погруддя, яке стоїть на старій поламаний заіржавілій тачці. Зацікавившись — і почули досить неприємну історію“.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В... 300 ПІСНЯХ

Патетично називаючи новий збірник пісень „Радянська пісня“, пісенною історією нашого народу, „Радянська Україна“ з 25 січня сповістила, що в тому збірнику є всього — навсього лише 300 пісень. Їх доповнюють „дзупина стаття і численні примітки“. У збірнику опубліковані пісні, частушки і коломийки совєтського періоду, ніби історія України починається з УССР. Збірник видає видавництво під назвою „Наукова Думка“.

КОНВЕНЦІЯ ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кавської Республіки завжди у великому клопоті, коли їх питають, чому ЗДА дотепер не ратифікували цих конвенцій.

Московські делегати в ООН посунали в своїй нахабистості так далеко, що в 1966 р. назвали Америку дволичною, бо вона, мовляв, розпинається перед світом за права людини, а сама не ратифікувала такої важливої конвенції, якою є конвенція про народонаселення. Член американської делегації Абрам спокійно на це відповів: „Правда, ми її не ратифікували, але ми не вчинили також катинської масакри“.

Здається, досвід останніх десяти літ повинен переконати думаючих людей, що права людини тісно пов'язані з миром у світі. Ленін, Сталін та їхні наслідники не пішли б на підпис сусідніх країн і не стримали б до володіння над цілим світом, якби в зародку не задушили прав людини у себе вдома. Це саме можна сказати про їхніх учнів Гітлера та Мао Тсе-тунга. Диктатори все і всюди пускаються навіть на найбільш одчайдушні дії і війни, щоб закріпити і вдержати за собою владу. Тому чим більше будуть поширені права людини, тим більше будуть виглядати на вдержання миру в світі.

Не можна допускати наївної думки, що коли ЗДА

ратифікують усі агадані конвенції, відразу покращає доля поневолених народів. З другого боку неправисті не погляди, що комуністи нічого не бояться і обивчаються у потопі н і і прав людини. Коли з наказу Москви появляється в Києві книжка „Юдаїзм без маски“, і коли проти неї запротестували поважні круги на Заході, Москва не тільки стянула ту книжку з обігу, але ще й осудила її автора. Комуністи нічого не бояться так, як домагання народів повернути їм належні права.

Рік 1968-ий проголошено Роком Прав Людини. Наказом хвилі є, щоб українці включилися в це святкування під проводом Секретаріату СКВУ, а вся українська спільнота дала йому повну моральну та матеріальну допомогу в цій шляхетній акції.

Український Літературно-Мистецький Клуб
№ 199, 2-а

СВІТЛАНИНІ НАЗОЧКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тами спочатку цих багатів, а пізніше — поневолених народів. Тільки в сорокових роках встановлено платні для верхівки, і вони почали самі платити за утримання себе і своїх родин. Але коли дорівняти ціназакритих розподільників з цінами в загальних крамницях і цінами на чорному ринку, де ті самі комуністи з підприємства збували продукцію підкорених їм робітників за скаженими цінами — то побачимо, що й тепер Кремль та його агенти по всій країні коштують народowi несамоовиту ціну, не кажучи вже про нещастя, які спадують на народи через те, що вони примушені слухатися людей, які вміють тільки адмініструвати.

Ніякі ліричні відступи Світлани, охи і ахи над природою не переконують читача, що жінка, яка мала чотирьох чоловіків, зазнала колосальної влади, оточена була лестопами, а потім скинута на рівень звичайної парторки, — що ця жінка могла, мала змогу зберегти найвищу старорежимну інстинктивну, оту невинність і чистоту поглядів, якими

В АМЕРИЦІ І У СВІТІ

НАУКОВЕЦЬ ТВЕРДИТЬ, ЩО ВСЕСВІТ може бути виповнений частинами, які мандрують із більшою швидкістю по космосі від швидкості світла. Швидкість світла становить 186,000 миль на секунду. Славний Айнштайн в своїй теорії твердив, що неможливо є більша швидкість від швидкості світла. Коли теорія Айнштайна правдива, то неможливо було б скомунікуватися з тими цивілізаціями, які, можливо, існують дуже далеко від нашої Землі. Треба б 100,000 світлових років, щоб світло, чи радіома вістка, дійшла від нас до найдалшої зорі в зоряній системі, що зветься Галактикою, до якої належить Земля. Коли правдива теорія д-ра Джералда Фейнберга з Колумбійського університету про більшу швидкість від світла, то можлива комунікація з іншими „світами“ в космосі.

Дітилося сумною вісткою з колишніми Львів'янами та з Українською Громадою у вільному світі і на Батьківщині, що 23-го січня 1968 р. після короткої недуги упокоїлася в Богді уродженка города Льва

МАРІЯ З СОБОЛІВ ЯРИМОВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 27-го січня 1968 р., о год. 9-ій ранку в катедрі і на кладовищі св. о. Миколая в Шикаго, Іллі.

Достойний Родни у її тяжкому горю, складаємо висловлюючи щиро співчуття.

КЛУБ ЛЬВІВ'ЯН у ШИКАГО

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

сл. п. інж. ЄВГЕНА НОСКОВСЬКОГО

КОРИЖНОГО УССР І УГА

буде відслужена

ЗАУПОКИНА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

в понеділок, дня 5-го лютого 1968 р.

о год. 6:45 ранку

в Українській Католицькій Церкві св. ЮРА при 7-ій вулиці в Нью-Йорку.

Сестра — ГАЛІНА НОСКОВСЬКА-ГІРНАК

Пам'яті сл. п. Брата, складамо:

\$10.00 — на охорону востпих могил,
\$10.00 — на в-во „Червона Калина“,
\$10.00 — на Українську Медично-Харитативну Службу в Європі,
\$10.00 — на Радіопрограму оо. Василія в Нью-Йорку.

В ДЕВ'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

мості Незабутньої МАТЕРІ

бл. п. Олександри з Ліницьких МАРКОВИЧ

буд. артистки ЛАВРОВСЬКОЇ

буде відслужена

ПАНАХИДА

в неділю, 4-го ЛЮТОГО 1968, о год. 11:30 ранку в Катедральному Храмі Непор. Зачаття Преч. Діви Марії 816 N. Franklin вул. у Філадельфії, Па.

До участі в Панахиді сердечно запрошує Приятелів, Артистів, Учнів та Знайомих

Проф. ЗОЯ МАРКОВИЧ — донька

Замість квітків на свідки могили:

нашого Дорогого Стрижка

б.п. о. ВОЛОДИМИРА РАТИЧА

б.п. п. ЛІДІЯ з КУДРИКІВ ПРОКОПОВИЧ

складаємо 10.00 доларів

на Українській Католицькій Університет у Рім.

Дарів і Михайл ПЕНЦАКІН зі сном

Замість квітків на свідки могили

б.п. п. ТОМІ РОМАНА ЛУШИНСЬКОГО

інженера хемії

на Дар Українському Востпому Панахиди

доложили:

Д-р Савва й Анна Никшифорки

і Степанія Крушельницька \$20.00

Зенон і Любомира Шиховляси

й Ірена Котачинська \$20.00

Д-р Галина Носковська-Гірна \$10.00

ВІДПІЛ ОБВУА НЬО ПОРК

Замість квітків на могили:

б.п. п. ЛІДІЯ ПРОКОПОВИЧ

складаємо 10.00 доларів

на Українській Католицькій Університет у Рім.

Родни Покійної висловлюємо наше глибоке співчуття.

Марія, Христина і Кость ТРЕТІЯКІН

Замість квітків на могили

б.п. п. МІРА ОСТАПА ФІРЧУКА

складаємо 10.00 доларів

на Українській Католицькій Університет у Рім.

Марія, Христина і Кость ТРЕТІЯКІН

Замість квітків вступу

на Валь Інженерів у Філадельфії, Па.

складають 30 доларів

на ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД

Тетяна і інж. Андрій ЗАВРОДСЬКИЙ

В КНИГАРНІ „СВОБОДА“ МОЖНА НАБУТИ:

о. Николай Вонюковський:

ПІСНЯМИ НАШИХ ПРОЧАН, стор. 192 \$2.50

ТРАВНЕВІ ПРОПОВІДІ В ЧЕСТЬ ПРЕЧИС-

ТОЇ ДІВИ МАРІ, стор. 109 \$3.00

ВЕСЕЛЕННЯ ВЕСЕЛИСЯ. Проповіді на неді-

лі і свята різдвяного круга. Том I, ст. 334 \$5.00

Томи 2 і 3 в друку.

Замовлення і належність слати:

„СВОБОДА“, 81-83 Grand St., JERSEY CITY, N.J. 07308

Д-р Володимир Урусський

ПОВІДОМЛЯЄ СВОІХ ПАЦІЄНТІВ, ЩО ПОВЕРНУВСЯ ЗНОВУ ДО ПОВНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ У НОВОМУ ПРИМІЩЕННІ ПРИ

178 SECOND AVENUE NEW YORK CITY

(Між 11 і 12 вул.) Тел.: GR 3-1670

Джансон закликає Конгрес схвалити закон про охорону громадянських справ

Вашингтон. — 24-го січня президент Джансон звернувся до Конгресу з закликом схвалити закон про охорону громадянських прав. Президент просить Конгрес схвалити той законопроект, який він вносить вже четвертий раз, бо міські заворушення частини негритянського населення не сміють бути причиною того, що Конгрес не схвалить закону, який в неможливіше дискримінувати негритянське населення та позбавляти його тих прав, що йому належить згідно з Конституцією. Президент пропонує

Конгресові схвалити законопроект про скасування расових обмежень при продажі домів, винаймів мешкань, про справедливий вибір членів судів присяжних, про федеральну охорону для громадян, які користуються зі своїх громадянських прав та праці для тих, які керуються расовими упередженнями при припиненні на праці робітників. Президент заявив, що він переслав своє звернення з неприємністю, бо в ідеальній Америці ми не повинні схвалювати нові закони, що охороняють громадянські права.

3 Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність

для 21-го січня 1968 року

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І БРАТ

бл. п.

Інж. ОРЕСТ С. СЕРЕДИНСЬКИЙ

ПОХОРОН відбувся для 24-го січня 1968 р. з Катедрі Св. Отця Миколая на місцевий цвинтар в Шикаго, Іллі.

ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Тяжким горем прибиті:

дружина — д-р ЛІДІЯ

дочка — ОЛЬГА

сестра — ІВАННА

Власка та дальша Рідня

Проща

EXPERIENCED KITCHEN MAN
Top salary. Must be reliable.
Knowledge of English.
Apply:
1804 Church Avenue
Brooklyn, N.Y.

MACHINIST

BRIDGEPORT LATHE SURFACE GRINDER WELDER & BRAZER
(Heliarc & Manual)
SHEETMETAL MECHANIC
(2-3 years' experience or apprenticeship)
Above openings are full- and part time. Part time second shift now being formed. Paid CMS, Blue Cross, Major Medical, paid vacations and holidays, time and a half after 8 hours. Life Insurance. 50 hour work week required.

ROLO MACHINE CO. INC.
55 Elm Street
647-1481 Manchester, Conn.

PUMP MAN & CHEMICAL OPERATOR

Due to plant extension we are seeking a pump man & a chemical operator to operator distillation equipment. Exper. not necessary. High School graduate preferred. Steady work. Shift differential. Fringe benefits. Call 623-3800.
Ask for Mr. Wolosen.

PITT-CONSOL CHEMICAL CO.

181 Boreman Avenue
Newark, N.J.

SALES TERRITORY INDUSTRIAL

Burlington, Camden, or Cumberland, Gloucester, Salem, Counties N.J. Curtis Industrial supply, DIVISION OF CURTIS NOEL CORP. Will talk with experienced men about a protected territory, minimum travel, servicing established accounts & opening new ones. First year compensation potential \$10,000 or better. According to your work, planning & sales talent. If you possess management potential we want to develop it & utilize it quickly. You should be over 27, married & living with wife & family. You will sell direct to truck & bus fleet operators, utilities, Municipal Governments, maintenance superintendents in plant & construction field, the finest line of fasteners, chemicals, truck parts, & replacement hardware. You will receive a substantial weekly advance versus high commission + other incentive. Our men enjoy the highest living standards. If you are a good salesman, uncertain of your future & interested in mechanical operations call M. Taub 609 662-7212 Wed. thru Thur. 9 AM to 9 PM, or 216 946-2400 E. Lake, Ohio

EXPEDITOR

1st and 2nd SHIFT
3-5 years experience in machine shop. Over time required. Paid Hospitalization, Vacation and Holiday.
Midway Co.
187 Garibaldi Ave., Lodi, N.J.
201 471-3600
An equal opportunity employer

ФОРМАН

Праця формана при нагляді чистильця. Personnel in Fort Lee area. Говорити по-англійськи. Години: Понеділок — П'ятниця 8 AM to 4 PM. Субота 8 AM to 1 PM.
Tel.: (201) 642-6701

TINSMITH & SOLDERER

Experienced. Inside work.
Must speak English or Jewish.
Tel.: ME 5-6595

AUTO SERVICE ADVISOR

Experienced with Volkswagens preferred, but not essential. 5 1/2 day week. Excellent salary. Full paid benefits. Top opportunity for right man. See Mr. Sarkis.
Lippin Motor Car Co.
Rt. 35 Sayreville, N.J.

GENERAL OPERATORS & PRESSERS

Special Pressing Machine Operators. Examiners.
Lessons Clothes
1 Gratton St., Brooklyn, N.Y.
EM 6-4834

MASTER MECHANIC

Trucking Company requires top man: exp. with Mack, Cummins & GMC Diesels. The man we want will assume complete charge of 4 man shop with excellent facilities. This is a fine opportunity with a growing Company.
Phone (617) 889-2800

В КНИГАРНІ „СВОБОДА“ МОЖНА НАБУТИ

Петро Мірчук:
ОТЕПАН БАНДЕР. Символ революційної безкомпромісності. тор. 160. \$2.00
МІКОЛА МІХНОСЬКИЙ. Апостол української державності. Стр. 136. \$1.50
УКРАЇНЬКА ДЕЯВІСНІСТЬ 1917-1920. Тверда оправа. Стр. 400. \$5.00
Замовлення і належність платити:
„СВОБОДА“, 81-83 Grand St., JERSEY CITY, N.J. 07303

Елізабет, Н. Дж.

35-ЛІТТЯ 24-го ВІДДІЛУ СУА

Відзначення ювілею по-лучено з різдвяною зустріччю. Численно зібрані членки та гості мали нагоду побачити одноактну п.з. „Ві-флісська ніч“ — дуже вдало уложеної і підготованої п. Катериною Шперун. Культ-освіт. та імпрезовою рефе-ренткою Відділу. Виконав-цями були членки відділу та їх родини.

Офісна голова п. Катери-на Сосенська започаткувала другу половину вечора, ві-таннями привітала. Вона по-просила о. парха І. Федо-рика провести молитву. — Тоді була вечір. — Описла голова попросила до слова голову Централу СУА п. інж. Степанію Пушкар, що віта-ла Відділ з їхнім ювілеєм. Висказала признання за пра-цю та гарними словами заохочувала продовжувати її підтримку, що ми тут на волі не сміємо забувати про це, що наш нарід в Ук-раїні поневолений, але в та-ких тяжких обставинах дер-житися і виховувати дітей на свідомих своїх ролі — чого

Проща

• HELP WANTED MALE •

JIG BORER

Досвід, добра платня, по-стійна праця, платні вака-ції, овата, овертайм, участь у зисках. Голоситись осо-бісто, або телеф. 592-3300
Peerless Instrument Co.
90-15 Corona Avenue
Elmhurst, N.Y.
An equal opportunity employer.

FIREMAN

Black Seal operator, rotat- ing shift, many fringe bene- fits. For appl., call
Miss Kast at 484-0400
Schiffenhaus Packaging Co.
2013 McCarter Hwy
Newark, N.J.

AUTO BODY REPAIRMAN

Heavy Collision. Experience.
Steady job. Good Pay.
Call immediately
TE 8-8888
East 70's Area N.Y.C.

ДОСВІДНИЙ BODY & FENDER MAN

з приладдями. Також досвід. помічник малювання арт. По- стійна праця, приємні умови.
Call 831-6525

Проща

• FEMALE •

30 OPERATORS

On jackets and skirts. Piece work. Year round. Union prices. Near transportation.
ANDY'S SPORTSWEAR
233 Powell St., Brooklyn, N.Y.
2nd floor

ОПЕРЕНТОРКИ MERROW

Досвід при ліпшого рода жи- нотних суконках. Висока плат- ня. Постійна праця.
837 No. Queens Avenue
Lindenhurst, L.L. 516 893-2777

MENDERS

Experienced in Linen Supply.
B & S Linen Supply
611 Morris Park Avenue
Bronx, N. Y.
TA 3-0211

КУХАРКА

Асистент господині. Католиць- кий параф. дін. англ. мова. по- стійна праця. Помешкання.
\$275 на місяць.
Our Lady of Mercy Rectory
Hicksville, L.L. 516 WE 1-4351

WOMAN

Experienced. Clerical work.
Good typist. Steady position.
Good fringe benefits. Call
Mr. Weider (617) 267-9311
A. E. Borden Co., Inc.
1380 Boylston St., Boston, Mass.

WOMEN 30 to 45 — to assemble small parts.

Good pay, vacation, many benefits.
Pleasant working conditions.
Steady work. Hours 7:30 to 4:00. Starting Rate \$1.75.
Increases come fast. Apply for interview — DA 9-5152.
Philadelphia, Pa.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 3-го ЛЮТОГО 1968 р.

НЮ ЙОРК. Н. П. Річний за- гальний збори Т-ва Дістер — 361 Відд. о год. 7:30 веч. у власній квартирі, 119 Avenue "A". На денний порядок: звіт устатуючої Управи та вибір нової Управи на діловий рік 1968. Простіться член- ив прибути на збори. Цих членів, що не платили чл. в-кладок за 1967 р. та за сі- чень 1968 рік, проситись вирівняти чл. в-кладки, а всіх членів взяти участь у зборах. — Управа.

НЕДІЛЯ, 4-го ЛЮТОГО 1968 р.

СІРАКЮЗІ, Н. П. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 39-й Відд. о год. 3-й по пол. в малій залі УНДом. Збира- ня чл. в-кладок: субота — 7-10 веч., неділя 12-3 по пол. Довинних членів, проситись вирівняти чл. в-кладки, а всіх членів взяти участь у зборах. — Управа.

НЕДІЛЯ, 11-го ЛЮТОГО 1968 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні за- гальні збори Т-ва Зах. Січ — 251 Відд. о год. 1-й по пол. в церковній залі св. ап. Петра і Павла при Вест 7-й вул. Збори не відбулися 14 січня з причини снігової. Простіться членів до участі в зборах. — В. Козир, предс. Т. Шмагала, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го ЛЮТОГО 1968 р.

ГАМТРАМЕ, Мін. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича — 94 Відд. о 2-й год. по по- лу-ді в Укр. Дем. Клубі при вул. 2376 Грінліг. Простіться членів вирівняти свої за- леглості. — М. Бориске- вич, рек. секр.

СУБОТА, 17-го ЛЮТОГО 1968 р.

НЮ ЙОРК. Н. П. Річні за- гальні збори 204 Відд. ім. о. А. Гончаренка о год. 5-й по пол. в квартирі Самопоміччя, 98 2-га Еве. (між 5-6 вул.). На порядку денний: звіт урядів, Конгр. Комісії, вибір нової Управи та інші важливі справи для нашої організації. Просимо про- числену участь в тих річ- них зборах. По зборах — перекуска. — П. Марко, предс. В. Палівор, секр.

НЕДІЛЯ, 18-го ЛЮТОГО 1968 р.

ТОРОНТО, Онтаріо, Канада. Річні звичайні загальні збо- ри 408 Відд. ім. Митр. Шен- тицького, о год. 3-й по пол. в залі церкви св. Покрови при вул. Лідс-Осінгтон. На порядку денний: звіт, дискусія і вибір нової управи на 1968 рік. Буде порушено цілий ряд актуальних справ для добра нашого Відділу. Про- симо всіх членів прибути на означений час та привітати з особами своїх близьких і зна- йомих та всіх від імені на- ших представників Головного Уряду, будуть за- бирати слово в усіх пору- шених справах і питаннях. Д-р К. Вапчук, гол., мгр. М. Бардин, секр.

ЧЕСТЕР, Па. Загальні річні збори 388 Відд. — Запор. Січ о год. 2-й по пол. у примі- щенні УНДому при 1-й Вул. Простіться чл. прибути на збори. — Митр. прот. о. О. Мичка, гол., інж. С. Шев- ченко, секр.

назавжди. Пані І. Левницька заохотила брати участь у сходинах Окружної Ради та подала, що з 24 відділу п. О. Граб була містоголовною і головою Окр. Ради, п. Леся Когут секретаркою, а сама була була та культ. осв. референткою, описла секре- таркою. А тепер головою. Тут подала вона короткий перегляд праці за час існу- вання відділу з трьох точок погляду, а саме пропаганда української справи; участь у дивізії Ню Джерзі зоргані- зованому ОДБУ, у протик- муністичній маніфестації в Ньюарку, в похіді з нагоди 300-ліття Елізабету, в похі- дах з нагоди 4-го липня, ви- ставки в ІМКА (печиво і пи- санка), покази писанки пи- сання в часі Базарів, висли- ки писем у справі невідліч- ної праці в Україні, у справі іміграційного закону та зна- чка Т. Шевченка. Друга точка погляду — культ-осв. праця: реферати і сходина- для шанування визначних героїв, героїв та події, фі- льми на медичні теми з по-ясненнями д-р Р. Граба, ви- стави, покази моди, космети- ки, прогулянки і прийняття з програмами. Третя точка — суспільна опіка: відвіду- вання і поміч хворим та не- мічним, дати на інвалідів, табори молоді, поміч в буд- ові місцевої школи, дати на дім СУА, на будову церкви у Франції, посланки до Юго- славії, удержування студен- тів теології у Бразилії, вклади на фонд Катедри Українознавства, дати на Світовий Конгрес Вільних Українців, на фонд хворі- серця та рака, посланки да- рунків місцевим воїнам у В'єтнамі, дати Сестрам Служ- бебницям з нагоди 75-літ- нього ювілею. Тут слід під- черкнути, що в нас вже 12-й рік діє комітет „Мати і Ди- тина“ під вільним проводом п. Марії Хитра. З його аби- рок йшла поміч садочковій Німеччині, а тепер у Бельгії. Голова Відділу попросила до слова п. Романа Слободя- на, що виголосив гарну, па- трістичну промову, заклика- ючи плекати рідну мову, держатися своєї церкви та організації, Оповідь, що ко- ли перед 35-ти роками при- ймав до Елізабету, поміж- жинкам зорганізуватися. Ви- дко був щасливий на руку, бо зачатим ним товариство процвітає так, довіри роки.

Голова п. К. Сосенська по- дякувала сердечно всім при- явним за участь, виконавцям за виконання сценки з ко- леджами та й заповіла прихід святого Миколая, що розда- є усім дарунки.

На цьому закінчено це м- ле і гарне свято.

І. Л. пресова референтка відділу

НА НАШІН, НЕ СВОІН ЗЕМЛІ

НА КІНОСТУДІІ ІМ. О. ДОВЖЕНКА

Випускник Київського ін- ституту ім. Карпенка - Каро- го Борис Івченко стаєть ху- дожний фільм з часів Другої світової війни під назвою „Анничка“, за повістю Б. За- горулька. Можна легко собі уявити українські „персона- жі“ того фільму про дівчину з Карпат, яка „стала на шлях активної боротьби“ з гітлерівцями і їх помічник- ами. „Культура і Життя“ з 25 січня повідомляла також, що режисер Т. Левчук ставив фільм „Таке життя“ за сце- нарієм Н. Рибак — автора повісті „Помилка Онура де Бальзака“, в часі перебуван- ня великого французького письменника в Україні. Ро- ло Бальзака виконує В. Хохлаков.

„МАРШУТИ РОМАНТИКИ“

„Молодь України“ з 23 січ- ня називає „романтикою“ важку працю молоді: „Зна- в- ся комсомольський випел над напругою життя в світі домонетично по Криво- різькому металургійному за- воді імені В.І. Леніна. Вид- ліл достроково продукцію но- вий виробничі об'єкти Кремен- чукського нафтопереробного заводу, Катувського хіміко- металургійного і Черкасько- го хімічного комбінатів, ста- ли до ладу потужні енерге- тичні агрегати і т.д.“

ІНЖ. ІВАН ЧЕРНИК

(Посмертна згадка)

Смерть св. пам'яті інж. Івана Черника, що про неї розійшлася вістка по Філа- дельфії 14-го січня, болоче вразила всіх українців Філа- дельфії й околиці. Про осо- бу покійного інженера напи- шуть більше його знайомі, побратими зброї, товариші студії, що мали змогу зна- ти його з давніших часів.

Я знаю про те, що св. п. Іван Черник молодішим юнаком боровся в рядах Ук- раїнської Армії під час Ви- звольних Змагань 1918-1920 років. Ще майже дитиною, як 16-річний, вступив в Ар- мію і разом з нею перейшов Збруч річку, пережив чоти- рьохтих смертей. Кілько- глибокого патріотизму було в молоденському юнакові то- ді, коли він вступав у ряди Армії, а ще більше тоді, ко- ли покидав межі своєї Ват- кіщини.

Своїм поступованням під час цілого свого життя зок- рема своєю примітністю та патріотизмом вплив По- кійний чимало запалив за- нятку у немирній війні слави Черників.

Мені довелось познакомити- тись з покійним на праці у фірмі Вестінггауз. Як дру- жно, сердечно та вичерпно давав він поради та вказів- ки всім тим землякам, що ім пошастали дістати право в- дій вільної фірми. Деякі ка- осіб заважало йому переви- шити на креслярів та одержан- ня відповідної праці. Мав я також нагоду запізнітись за віддаю працю покійного в Управі ОБВУА, відділ у

Філадельфії, та в Управі від- ділу УККА там же. В обох цих товариствах давав він здорові плани та пропозиції для поглиблення діяльнос- ті, а для відділу УККА по- святив він дуже багато сво- го вільного часу на протя-зі останніх двох-трьох літ.

Все усміхнений, зрівно- важений та надзвичайно та- товний, легко розбрюковав своїх опонентів виявами сво- їй доброзичливості, виро- зумності та всіх тих прикмет, що випливали з його гли- бокого серця.

І хоч як не хотілося б за- торкувати сугорідинні спра- ви, все таки не можна моми- рувати мовчанкою того глибо- кого переживання покійно- го, коли його дружина була важко хвора... До сьогодні не може забути глибокої йо- го радості, коли він сказав мені: „Хвала Богу, моя дру- жина щасливо перебувала ва- жку операцію серця і добу- вастись краще“.

Покійний, як пристало на вірного сина Української Ка- толицької Церкви, дорожив нашими віковими народно- церковними традиціями, хо- тів видіти розквіт нашої Це- ркви та такій її рідні, на- якій є всі дані у дії вільної країни та у всьому вільному світі під проводом Його Бла- женства Верховного Архи- єпископа, Кардинала Йоси- фа.

Всі шляхетні, для україн- ської справи корисні задуми та почини, він підтримував та в громадську працю в- ключався так радо, як ра-

до включався перед 50 рока- ми в Українську Армію. Тому відхід св. п. інж. Іва- на Черника в засвіти — це велика втрата для україн- ської спільноти Філадельфії, болочий удар для Родни, побратимів зброї та всіх тих, кому довелось знати покій- ного та працювати з ним.

Всі ми клонимо свої голо- ви перед масстатом смерті, перед світлою пам'яттю До- рогого нам Покійника та за- певняємо Його безсмертного духа, що найкращу пам'ят про Його збережемо в своїх серцях до нашого останньо- го відходу, бо таких Черни- ків між нами так мало- мало.

М. Дем'янчук

Посмертні згадки

ПІВЛІНА ПАВЛОВСЬКА,

членка 230 Відд. — Б-ва св. І. Христителя УНС в Ню-гаві, Огайо, померла 19-го грудня 1967 р. на 65 році життя. Покійна залишила в смутку сина Станісла, сестру Олену Гариш і 3 вуків та 4-х сестри в Україні. Похорон відбувся 22 грудня 1967 р. з похоронного заведення до церкви Пресв. Тройці при участі родини і членів Б-ва. Похоронена на цвинтарі Кальварія.
Вічна їй Пам'ять!
П. Лішак, секр.

КАТЕРИНА МУЗІКА, членка Б-ва св. І. Христителя

— 230 Відд. УНС в Нюгаві, Огайо, померла 22 січня 1968 р. на 70 р. життя. Залишила в смутку мужа Івана, сина Володимира, невістку і 4-х вуків. Похорон відбувся 25 січня 1968 р. з похоронного заведення до церкви св. Станіслава при участі родини і членів Б-ва.
Вічна їй Пам'ять!
П. Лішак, секр.

ЯКИМ КОНДАРЕВИЧ, член 253-го Відділу УНС в Лу-д-лов, Масс., помер 12 листо-пада 1967 р. на 81-му році життя. Уроджений в селі Стриганці, пов. Стрий, Зах. Україна. Залишив у смутку 4 дочки і сина та багато вуків. Був примірним членом Відділу та громади в Лу-д-лов.

Вічна йому Пам'ять!
Д. Барко, предс.
В. Фішак, секр.

МАРІЯ БАРИЧ, членка 230 Відд. — Б-ва св. І. Христителя УНС в Нюгаві, Огайо, померла 5 грудня 1967 р. на 58 р. життя. До ЗДА при- йхала 1949 р. Чоловік Покій- ної помер 1956 р. Залишила в смутку доньку Анну Ку- баль і сина Василя, який живе в Асестрі. Похорон відбувся 7 грудня 1967 р. з похоронного заведення до церкви Пресв. Діви Марії, а відтак на цвинтар Кальва- рія при участі родини і членів Б-ва.

Вічна їй Пам'ять!
П. Лішак, секр.

МАКСИМ ГОЛОВЧАК, член 146 Відділу УНС в Дітроїті, Мін., помер 19 грудня 1967 року на 73 р. життя. Поши- стив у смутку дочку Еліса- вету, сина Едварда і 7 вуків. Був аравічним членом 48 років. Був жертвним на народній цілі, а в Відділі був на різних становищах.

Вічна йому Пам'ять!
Ст. Хом'як.

ПЕТРО САРАШІК, член 379 Відд. УНС в Пітсбурзі, Пн., помер 14 січня 1968 р. Нар. в селі Золотинка, пов. Під-гайці, Україна. Пошистив у смутку дружину Маргалану, 2 дочки Ольгу, Дарію і сина Ярослав, 2 зитів — Теодо- ра Турчин і Михайла Кос та 3 вуків — Зрку, Володи- мира і Христину. Похорон відбувся 17 січня 1968 р. з похоронного заведення до катедрії св. о. Николія, а відтак на цвинтар св. Ни- колія при участі родини та членів 379-го Відділу.

Вічна йому Пам'ять!
М. Семків, секр.

МАК. КОПОБИНСЬКИЙ

Тіні забутих предків

Експорт ЗДА становив в 1967 р. \$30.942

більйона, а імпорт 325.816 більйона

Вашингтон. — Департа- мент Торгівлі повідомляє, що експорт цієї країни в минулому році становив 30, 942,000,000 дол., а імпорт 26,816,000,000 дол. І експорт і імпорт в минулому році збільшилися на 5 відсотків в порівнянні з 1966-м ро- ком. В минулому році над- вишка над імпортом виносил- ла понад 4.1 більйона і бу- ла більша, як в 1966-му ро- ці, коли вона становила тільки 3.8 більйона дол.

ТАРЗАН, Ч. 5943. Кровавадний Джена!

ТАРЗАН HEARF FOR THE YUPO LAM UNWAKE THAT TWO FACTS COMPLETELY CRUSHE ALL HOPES FOR PEACE--

FIRST, THE YUPO KING WAS POWER MAP AND ONLY INTERESTED IN BLOODSHEP AND KILLING--

ТАРЗАН ПРИМУВАВ ДО ЗЕМЛІ ВОДНО, НЕСВІДОМІЙ ТОГО, ЩО ДВА ФАКТИ ВПОВН РОЗІВІВАЛИ ВСЯКІ НАДІІ НА МИР...

По-перше, ватажок водно був божівельний від влади і цікавився тільки проливом крові і збиранням людей...

По-друге, Джена заблю- кував всі стежки до свого села, і всі береги озброєні зловісними воїнами!

ANZ, SECOND, JAPA HAD ALL TRAILS TO HIS VILLAGE BLOCKED BY VICIOUS ARME WARRIORS!

See Yupo King's Power Map and Only Interested in Bloodshep and Killing--

ТАРЗАН ПРИМУВАВ ДО ЗЕМЛІ ВОДНО, НЕСВІДОМІЙ ТОГО, ЩО ДВА ФАКТИ ВПОВН РОЗІВІВАЛИ ВСЯКІ НАДІІ НА МИР...

По-перше, ватажок водно був божівельний від влади і цікавився тільки проливом крові і збиранням людей...

По-друге, Джена заблю- кував всі стежки до свого села, і всі береги озброєні зловісними воїнами!